dosarul nr. 2-2051/2025 /2-25146245-38-2-16102025/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

25 februarie 2026 mun. Orhei

Judecătoria Orhei sediul Central

Instanța de judecată în componența:

Președintele ședinței, judecător Steliana LAZARI

Grefier Valentina GLIGA

În lipsa: reprezentantul părții reclamante, avocatul Vitalie Carmanschi, conform mandatului MA 2393988 din 20 august 2025, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă;

părții reclamante: *Roșca Ion*, născut la *****, cu domiciliul în mun. *****, cod personal *****;

părții pârâte: *Terguță Elena*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****;

părții pârâte: *Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****.

Procedura de citare legală îndeplinită:

Examinând în ședință publică, în procedură contencioasă, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *Roșca Ion* către *Terguță Elena* și *Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda*, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată,

A Constatat:

<u>Argumentele acțiunii declanșate:</u>

Prin cerere înregistrată pe rolul judecătoriei Orhei sediul central din 16.10.2025, reclamantul Roșca Ion, a acționat în contradictoriu cu Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda, solicitînd încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat, la data de 01.02.2024 reclamantul în calitate de împrumutător i-a acordat lui Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda, în calitate de împrumutați, un împrumut în sumă de 134 100,00 lei. Termenul împrumutului a fost de 6 luni, pînă la data de 31.07.2024. Contractul a fost încheiat cu titlu oneros, adică debitoarele s-au obligat să achite o dobîndă contractuală de 3 % lunar, echivalentul a 4023,00 lei. Totodată, pîrîtele s-au obligat să achite o penalitate în mărime de 100 lei, zilnic, în cazul nerestituirii împrumutului în termen.

Se invocă, că pîrîtele nu au restituit împrumutul acordat.

În drept, reclamantul și-a motivat acțiunea conform prevederilor art. 1242 Cod Civil. În dovedire, s-a anexat originalul recipisei.

Cerințele reclamantului *către părțile pîrîte Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda:*

- Încasarea solidară a sumei de 134 100,00 lei, cu titlu de datorie de bază.
- Încasarea solidară a sumei de 24 138,00 lei, cu titlu de dobîndă contractuală.
- Încasarea solidară a sumei de 36 500,00 lei, cu titlu de penalitate.
- Compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția procesuală a părților în ședința de judecată:

Interesele părții reclamante au fost reprezentate de avocatul Vitalie Carmanschi (f.d. 4), care prin cerere înserată în cererea de chemare în judecată, a solicitat examinarea cauzei civile în lipsa avocatului părții reclamante (f.d. 5).

Reieșind din prevederile art. 206 al.(5) CPC, instanța a considerat posibil, examinarea cauzei civile în lipsa avocatului părții reclamante.

Părțile pîrîte Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda, au fost citate la adresa de domiciliu al acestora. Plicurile poștale au fost restituite cu inscripția ”*plecat*” și ”*nereclamat*” (f.d. 20-22). Din acest motiv, citarea părților s-a efectuat prin citare publică, conform art. 108 CPC.

Întru-cât un alt domiciliu al părților pîrîte nu a putut fi stabilit, instanța apreciază că obligația de citare legală a fost îndeplinită, iar nerecepționarea citației, nu poate fi imputată instanței, constituind o circumstanță ce ține de conduita pârâtelor. În aceste condiții, în temeiul art. 206 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei civile în lipsa părților pîrîte.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța consideră necesar de a admite parțial acțiunea declanșată, din următoarele considerente.

Motivarea de fapt:

În ședința de judecată s-a stabilit, la data de 01.02.2024 reclamantul *Roșca Ion* în calitate de împrumutător, a acordat pîrîtelor Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda, în calitate de împrumutate, suma de 134 100,00 lei, cu rata dobînzii de 3% lunar, cu termenul de rambursare de 6 luni. Tranzacția în cauză a fost oformată prin întocmirea unei Recipise, semnată de Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda *(f. d. 11)*.

Conform textului recipisei întocmite, părțile au convenit ca suma împrumutată să fie restituită în 6 (șase) rate egale, fiecare în cuantum de 26.373,00 lei, în total părțile pîrîte, cu tot cu dobînda contractuală stabilită,

urmau să restituie suma de 158 238, 00 lei. În caz de nerestituire în termen a ratelor, pîrîtele/debitoare urmează să achite o penalitate în mărime de 100 lei zilnic.

Motivarea de drept:

Art. 1242 al.(1) Cod Civil, Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Art. 1244 Cod Civil, (1) În baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni.

(2) Interdicţia prevăzută la alin.(1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanţare participativă, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

(3) Rata dobînzii prin care se încalcă dispoziţiile alin.(1) se reduce de drept pînă la rata maximă permisă conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă.

(4) În sensul prezentului articol, prin dobîndă se înţelege atît sumele socotite în bani cu acest titlu, cît şi alte prestaţii, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preţ al utilizării împrumutului.

(5) Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobîndă din ziua în care a fost remisă împrumutatului.

(6) Se plăteşte dobîndă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

(7) În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobînzii aferente.

Art. 1248 Cod Civil, În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. (2) Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).

(3) În cazul în care nu poate restitui bunul, împrumutatul trebuie să plătească valoarea acestuia calculată în funcţie de locul şi timpul executării obligaţiei.

SOLUȚIA PE CAUZĂ:

Astfel, obiectul prezentei acțiuni îl constituie raportul juridic obligațional, izvorât din contractul de împrumut încheiat între reclamant, în calitate de împrumutător, și pîrîtele Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda, în calitate de împrumutate.

Instanța notează că reieșind din conținutul recipisei, obligația de restituire a împrumutului poartă un caracter solidar, or din conținutul recipisei rezultă că ambele pârâte au indicat că au primit suma de bani de la reclamant și și-au asumat obligația de a restitui împrumutul. Astfel, instanța reține că obligația de restituire a fost contractată în comun, fără a fi stabilită o cotă-parte distinctă în sarcina fiecărei pârâte, respectiv rezultă că acestea au dobândit calitatea de codebitoare ale aceleiași obligații, creditorul a acordat împrumutul din considerentul asumării angajamentului comun al pîrîtelor, de a răspunde pentru executarea integrală a obligației. Prin urmare, reclamantul este în drept să pretindă executarea integrală a obligației de la oricare dintre pârâte, obligația acestora având un caracter solidar.

La caz, recipisa anexată la dosar *(f. d. 11)* constituie probă pertinentă și concludentă a existenței raporturilor contractuale de împrumut între părți, precum și a obligației pîrîtelor, de a restitui suma împrumutată la termenul de scadență stabilit.

Neexecutarea obligației de restituire la termenul scadent, se confirmă și prin somația transmisă de creditor către debitoare (f.d.12).

Având în vedere că, prin recipisa semnată de pârâte, acestea au confirmat primirea de la reclamant a sumei de 134.100,00 lei cu titlu de împrumut și și-au asumat obligația de restituire a sumei, obligație care nu a fost executată, instanța consideră întemeiată cerința reclamantului și pe acest temei dispune încasarea solidară de la pârâtele Terguță Elena și Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda a sumei de 134.100,00 lei, reprezentând suma împrumutată și nerestituită.

Cu referință la cerința privind încasarea dobânzii contractuale în cuantum de 24 138,00 lei.

Cu toate că legislatorul nu indică direct, totuși există o delimitare între împrumuturile dintre persoane fizice și împrumuturile acordate de către profesioniști. Astfel, în cazul împrumuturilor dintre persoane fizice, acestea pot fi acordate și cu titlu gratuit (*art. 1242 al.(3) Cod Civil*), în cazul profesioniștilor, împrumuturile poartă doar un caracter oneros.

Persoanele fizice, nu sunt în drept, cu titlu permanent să acorde împrumuturi cu dobîndă, în scopul de a obține venit. De fapt această activitate, reprezintă

activitate de întreprinzător, ceea ce presupune înregistrare în modul stabilit de lege. Acest fapt se desprinde direct din prevederile art. 3 Cod Civil.

Astfel, în contextul celor expuse mai sus, în cazul împrumuturilor acordate de persoane fizice cu titlu oneros, acestea pot pretinde la o dobîndă care nu poate depăși dublul ratei CHIBOR, pretinderea la o dobîndă mai mare, implică nulitatea acestei clauze pentru persoana fizică (*art. 1244 al.(1) și (3)Cod Civil*).

În speță, partea reclamantă pretinde la dobînda contractuală în mărime de 3 % lunar, ceea ce anual constituie 36 %.

Dar, legislatorul stabilește o limită a dobînzii contractuale la împrumuturile între persoanele fizice și anume- dublul ratei CHIBOR.

Conform informației oficiale de pe site BNM.md, în perioada de referință (*perioada acordării împrumutului 2024*) rata CHIBOR a constituit 9,49 %, respectiv dublul ratei CHIBOR este de 18,98 % anual și nu 36 % pretins de reclamant.

În acest context, la caz se constată că reclamantul, pretinde o dobîndă contractuală ce depășește limita legală permisivă și în acest caz, intervin consecințele prevăzute la art. 1244 al.(3) Cod Civil-reducerea de drept pînă la maxima permisivă.

În ceea ce privește dobânda contractuală solicitată de reclamant, instanța reține că termenul de executare a obligației de restituire a împrumutului a fost stabilit de părți la 6 luni, conform recipisei depuse la dosar (f.d. 10). Prin urmare, dobânda contractuală poate fi calculată doar pentru perioada convenită contractual de părți.

Astfel, raportând rata dobânzii de 18,98%, la suma împrumutată de 134.100,00 lei și la durata contractuală de 6 luni, instanța constată că reclamantul este îndreptățit să pretindă dobândă contractuală în cuantum de 6.364,00 lei.

În consecință, pretenția privind încasarea dobânzii contractuale urmează a fi admisă parțial, cu reducerea acesteia la suma de 6.364,00 lei, or partea reclamantă nu a formulat și solicitări privind încasarea dobînzii de întîrziere.

Cu referire la încasarea penalității în mărime de 36 500,00 lei.

La caz, clauza penalității este prevăzută în textul recipisei în mărime de 100 lei, pentru fiecare zi de întîrziere.

Partea reclamantă nu a prezentat vreun calcul a penalității, dar pretinde suma generală de 36 500,00 lei, cu titlu de penalitate.

La acest aspect instanța notează, efectele nerestituirii împrumutului sunt prevăzute expres la art. 1248 al.(1) Cod Civil- în cazul în care împrumutatul

nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Adică, esența acestei norme juridice (art. 942 al.(4) Cod Civil) este că, creditorul pentru neexecutarea obligației de împrumut, poate pretinde la alegere, fie dobînda de întîrziere, fie penalitatea.

La caz, contractul de împrumut a fost încheiat exclusiv între două persoane fizice. Acordarea de împrumuturi, în cazul persoanei fizice, nu poate fi considerată o activitate specializată, ca în cazul organizațiilor de microfinanțare, care dispun de licență, din acest considerent, ține de obligația părții reclamante să probeze existența prejudiciului.

Legea nu stabilește o anumită limită a penalității, dar condiția pentru încasarea ei, este existența prejudiciului.

În cererea de chemare în judecată, reclamantul nu a indicat și probat existența vreunui prejudiciu, rezultat din nerestituirea împrumutului. Totodată, reclamantul avînd dreptul de a alege, nu a solicitat încasarea dobînzii de întărziere, care este o modalitate de despăgubire legală, în care de nerestituire a împrumutului în termen. Optând pentru penalitate, urmează a dovedi existența prejudiciului, or penalitatea încasată, nu poate fi mai mare decît prejudiciul existent, însă la caz, acest prejudiciu nu este probat (art. 947 al.(4) Cod Civil).

Deoarece nu s-a dovedit existența prejudiciului, judecătorul respinge acțiunea părții reclamante, în partea încasării penalității.

Cheltuielile de judecată:

În corespundere cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtei- proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

La depunerea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a achitat taxa de stat în cuantum de 6393,00 lei și de timbru în sumă de 200,00 lei, confirmat prin documentele de plată din 09.10.2025 (f.d. 2-3)

Având în vedere că acțiunea reclamantului a fost admisă în partea datoriei de bază în cuantum de 134 100,00 lei și dobînzii contractuale în cuantum de 6.364,00 lei, aceasta implică pentru pârâte, consecința procesuală de a compensa reclamantului proporțional părții admise din acțiune, următoarele cheltuielile de judecată suportate, respectiv de la părțile pîrîte, se va încasa cheltuielile pentru citarea publică în mărime de **100,00 lei** (f.d. 28), taxa de timbru în mărime de **200,00 lei** și suma de **4763,98 lei**, cu titlu de taxă de stat proporțional părții admise din acțiune.

În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial, cererea depusă de *Roșca Ion* către *Terguță Elena* și *Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda*, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la *Terguță Elena*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal ***** și de la *Voitsenkhovskaia (Carpenco) Nadejda*, născută la *****, cu domiciliul în raionul *****, cod personal *****, în beneficiul lui *Roșca Ion*, născut la *****, cu domiciliul în mun. *****, cod personal *****: (*în baza recipisei din 01 februarie 2024)* suma de **134 100 (una sută treizeci și patru mii), 00 lei**, cu titlu de datorie, dobânda redusă pînă la rata maximă în sumă de **6364 (șase mii trei sute șaizeci și patru), 00 lei** și cheltuielile de judecată, sub formă de cheltuieli pentru citarea publică în sumă de **100 (una sută),00 lei**, taxa de timbru în mărime de **200 (două sute), 00 lei** și taxa de stat proporțional părții admise din acțiune, în mărime de **4763,89 (patru mii șapte sute șaizeci și trei),89 lei** achitate anticipat.

În ceea ce privește pretențiile referitoare la încasarea sumei excedente a dobânzii contractuale, a penalității în cuantum de 36 500,00 lei și a taxei de stat, **acțiunea se respinge.**

Se explică părților că, instanța de judecată va redacta hotărârea integrală dacă, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, participanții la proces vor solicita în mod expres acest lucru sau dacă participanții la proces în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, vor depune cerere de apel. Termenul de 30 zile este un termen de decădere.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediu central.

Președintele ședinței,
judecător /semnătura/ Steliana LAZARI

Copia corespunde originalului Steliana LAZARI